

No. 6. }

Juni 1883.

{ 9de Aargang.

Lærken.

(Af Maria Solger).

Lærkelil, du glade,
Syng om Skovens Blade,
Syng om Sol, om Lys og Duf! !
Høit op i den klare Luft
Freidig du dig svinge
Paa din lette Vinge!

Lærkelil, du kjære,
Lær mig Tak frembære,
At mit Hjerte barnesro
Synge kan om Haab om Tro,
Som mig gi'er i Sie
Lys paa alle Veie.

Lærkelil, du snare,
Stig mod Stjernen klare,
Vær mit Bud i Morgengry!
Dagen skænke mig paany
Sundhed, Fred og Lykke
Her i Hjemmets Stygge!

Naar i Aften stille
Du baler mod din lille
Nede, lægger jeg min Haand
I Gud Faders milde Haand;
Thi i Kjærligheden
Giver han mig Freden.

Sandy Mac Lean.

Nedenstaaende Fortælling skildrer de blodige Forfølgelser, som i Skotland, Aar 1565, af Katholikerne rettedes mod de saakaldte Covenanters (Forbundne), et Navn, hvorved Protestanterne der benævnedes. Et stort Antal troende Kristne maatte besegle den evangeliske Betsjendelse med sit Blod, og selv svage Kvinder og Børn bleve trofaste indtil Døden.

Alexander, eller, som han sædvanlig kaldtes, Sandy M'Lean var paa denne Tid kun 10 Aar gammel. Han var bleven fader- og moderløs, da han endnu var for ung til at kunne mindes nogen af sine Forældre, men fandt en Beskytter i sin Bedstefader, Adam M'Lean, en temmelig velstaaende Landmand. Adam var en Mand med rettsfæne Grundfætninger og tillige med hele sin Sjæl knyttet til den retfærdige Sag, for hvilken saa mange af hans Landsmænd, frivillig lede, bogstavelig opfyldende Apostelens Vring om de første Kristne: "Omvaakende i Ørkener og paa Bjerge og i Guler og i Jordens Kløfter" (Ebr. 11, 38).

Hans Hytte, der laa i en dyb Dal, omgivet af høie Fjelde, var et velbekendt Tilflugtssted for de Forfulgte, der i Storme og heftigt Snefog vovede sig ud, for en kort Stund at være sammen med hverandre foran den ventlige Tid i Adam M'Leans gjæstfrie Bolig.

Bed flere af disse Sammenkomster fik Sandy, hans unge Sønnesøn, Lov til at være nærværende og sad paa en trebenet Stol bag sin Bedstefaders Kænestol, med Hunden Snap ved sine Fødder. Sandy blev anset for at være gammel nok til at gjøre Nytte i en Alder, da de fleste af Nutidens Børn, selv af Middelflassen, ikke tør sendes ud noget længere Stykke Bei uden at være fulgt af en Tjener. Han blev derfor endnu som ganske ung sendt ud for at passe Faarene i Klipperne uden anden Hjælp end en forstandig og vel dresjeret Hund. I det stormfulde Veir, saavel som i det klare Solskin, kunde man se den lille Hyrde vogtende sin

Hjord, troligen hjulpen i dette Arbejde af Snap, hvis inderlige Hengivenhed og Forstand reddede dens unge Husbonde fra mangen Ulykke og mangt et Tab, saavel som fra mangen Straf af den ærværdige, men strenge Bedstefader.

Mere end et af de Gjemmesteder, hvori de forfulgte Kristne pleiede at skjule sig, laa i Nærheden af den Egn, der var anvist Sandy til Græsgang for hans Hjord, og blandt dem, hvis Liv Forfølgerne havde bestemt til Døden, var en ung virksom Præst, kaldet Angus Campbell, som ved sin Nidkjerhed havde paadraget sig deres Had.

Sandy kjendte ham bedre end nogen af de Andre, der kom til hans Bedstefader, fordi Angus, som hos den udsjælede Hyrdedreng opdagede haade Lærvillighed og Forstand, altid viste ham ventlig Opmærksomhed og stedse benyttede de korte Stunder, han var ledig, til at undervise den lille Sandy. Denne, som var en meget flittig Elev, kom til sidst saa langt, at han kunde stave sig igjennem hvilket som helst Kapitel i den store Bibel, der for ikke at blive opdaget af de omstrefende Nyttene laa gjemt bag en Hjelke i Væggen, hvor et fremmed Vie ikke let kunde blive den var.

Sandy var, som allerede nævnt, et fader- og moderløst Barn og havde heller ingen Godsfænde. Hans Bedstefader var gift for anden Gang med en oprigtig, gudfrygtig og agtværdig Kvinde, som lignede sin Mand deri, at hun havde et koldt og strengt hvide Væsen. Angus Campbell derimod var af en ganske modsat Karakter. Hans hele Væsen og Omgiængelse var særdeles mild og tiltrækkende, saa at haade Børn ogældre med Tillid og Kjærlighed sluttede sig til ham. Fordi han selv var opfyldt af Kjærlighed til Alle og havde Medlidenshed med Andres Nød, drog han ogsaa uvilkaarlig Alle til sig, og Campbell havde mange Venner. Hyrdedrengens Hengivenhed for denne hans kjære Lærer var visjelig af den Slags, om hvilken Apostelen Johannes siger, at den "driver Frygten bort"; men den var paa samme Tid blandet med en Følelse af den dybeste Ære-

frygt. Uagtet Sandy endnu var et Barn, bankede hans Hjerte ofte af indertlig Vrefrygt, naar han ved Sammenkomsterne i Stuen saa alvorlige, graahaarede Mænd, ligesom hans Bedstefader, rørte til Taarer, idet de lyttede til den unge Prædikants Ord og forenede sig i Bøn med ham.

Ved de gjentagne Forkjølelser, den unge Fæst x havde paadraget sig, da han flere Gange i den strenge Vinter havde været nødt til at gjemme sig i flere Uger og Maanedes ad Gangen paa de ensonste og vildeste Steder, man kan tænke sig, var han tilsidst bleven færlig syg. Det sidste Gjemmested, hvorhen han maatte tage sin Tilflugt for at undgaa de forfølgende Soldater, var en Hule ved Foden af en høi Klippe, hvor hans Venner havde forsøgt at gjøre ham det saa bekvemt, som deres egne ringe Raar kunde tillade. I denne fugtige Hule, med et Halmknippe til Hovedpude, et Tæppe af Faareffind over sig og Bibelen ved Siden af sig, laa den opvandrede og begavede Campbell dødsdyg af Læring. Sandy, som allerede flere Gange havde været at føre Levnetsmidler til de Forfulgte, der stundom i mange Dage ikke smagte Andet end de Bær, det lyttedes dem at plukke, og det grumsede Vand, de kunde udfuge af den fugtige Mose i de vild. Ødemarker, blev nu ogsaa udseet til at bringe Mad til den døende Yngling, fordi man mente, at hans Besjæftigelse som Faarehyrde vilde sikre ham mod al Mistanke fra Fiendernes Side. De stakkels Forfulgte vidste jo, at de vilde udsætte sig for Dødsfare, hvis det blev bekiendt, at de havde bragt den døende Campbell Levnetsmidler.

En snul Sommermorgen, da Duggens Draaber glimrede lig Diamanter paa den øde Heide, og Lærken slog sine glade Triller høit oppe fra de lette hvide Skyer paa den blaa Himmel, gik Sandy som sædvanlig til Hulen. Med den største Forsigtighed bar han en Kruffe med sød Mælk, medens hans lurvede Tjerner Snap bar en Kurv i sin Mund, indeholdende en liden Kruffe med Honning og nogle tynde Rager fra Sandys Bedstemoder, bagte af hendes hvideste og bedste

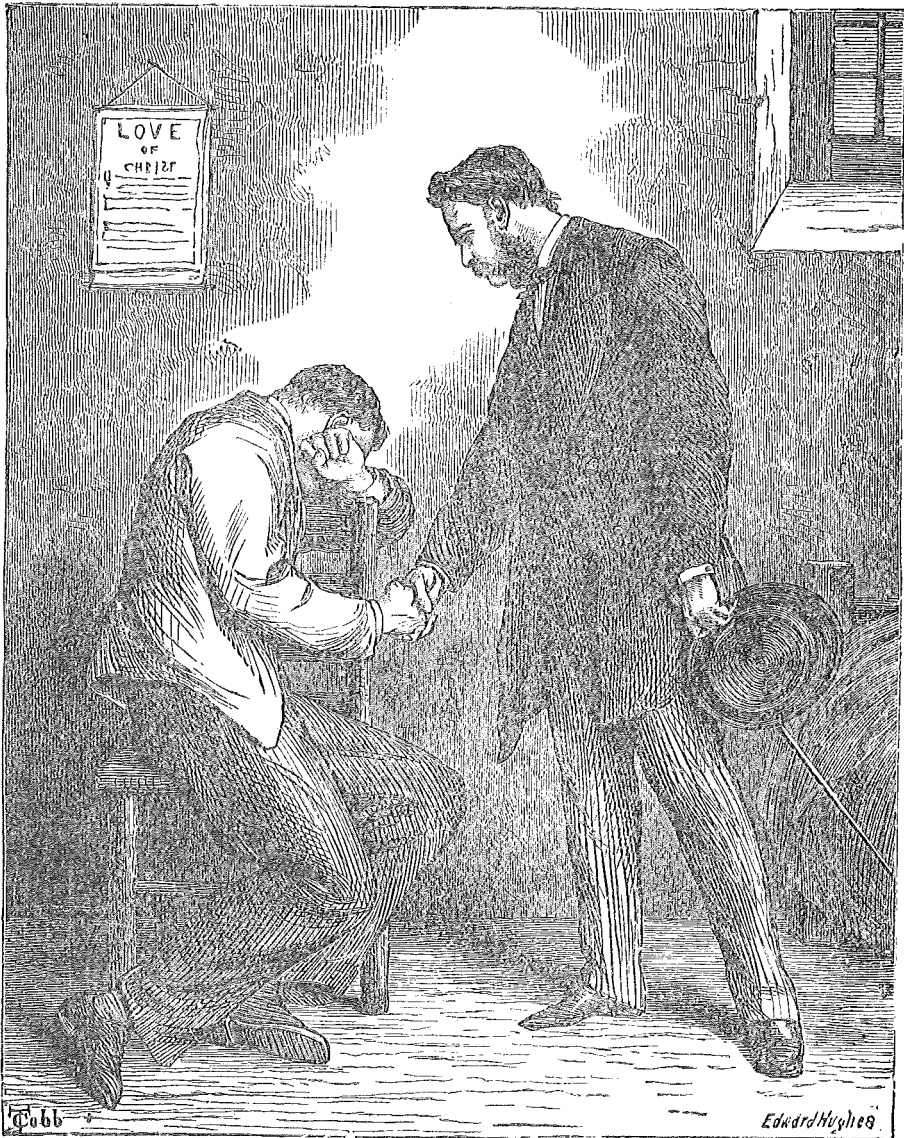
Mel. Lige til denne Dag havde det været umuligt at opdage nogen Veie til August Campbells Tilflugtssted, uagtet Bønderne vare vel bekiendte med Stedet; men den lille Hyrdebødder var dog saa hjemme blandt disse Klipper, at han midt om Natten vilde have kunnet finde Veien; men han klatrede ogsaa med næsten ligesaa stor Lethed og Sikkerhed som en Stengjed.

Da Sandy naaede Hulens Nabning, boiede han forsigtig til Side Grenene fra en Tornebush, der tillige med nogle andre Buskværter saa fuldkommen skjulte Indgangen, at det næsten vilde have været umuligt for en Forbigaaende at opdage den endog nær ved. En sagte Lyd inden fra bragte Sandy til at standse. Han hørte, at den Syge bad, og og ærbødig tog han sin Hue af og saldt ned paa sine Knæ. Snap laa ved Siden af ham ganske ubevægelig, til Campbell havde endt sin Bøn. Den stærke Overgang fra det klare Sollys uden for til Mørket der inde gjorde, at Sandy, trods sit skarpe Syn, først efter nogle Diebliftes Forløb kunde skjelne noget af det Indre i den dunkle Grotte, som kun oplystes af enkelte Lysstraaaler, der vængte ned igjennem en smal Kevne. Den unge Lærer, som knælede ved sit haarede Leie, samtalte med sin Gud, og Følelsen af den naadige og almægtige Guds Nærhed gjorde, at denne mørke Hule ofte forekom ham som en Himmelens Forgaard. (Forts.)

Den fromme Neger.

En vis amerikansk Planter havde en kjær Negerslave, som altid stod foran ham, naar han opvariede ved Bordet. Denne Planter var kommen i den stygge og syndige Bane at tage Guds Navn forsværgelig. Men hver Gang Negeren hørte dette, boiede han Hovedet dybt med Ærbødighed. Naar man spurgte ham, hvorfor han gjorde det, saa svarede han, at han aldrig hørte det store Navn nævnt, uden at det fyldte hans hele Sjæl med Vrefrygt og Bæven. Og saaledes fik han sin Herre til at slutte med den onde og fordærvelige Bane blot ved sin Fromhed. Hav du ogsaa Ærbødighed for Herrens hellige Navn, fjære Barn, og lad din Sjæl vugte for den levende Gud!

I Fængslet.

"Jeg var i Fængsel, og J kom til mig" — ogsaa dette nævner vor Herre og Frelser (Math. 23, 36) som en af de Gjerninger, for hvilke han paa Dommens Dag vil prise sine Disciple. Han søger selv efter det Fortabte og vil, at det samme Sædelag skal være i os, og han har ogsaa bag Fængslets Mure sine tvende Disciple, i

hvilke han bor med sin Naade, og, hvad vi have gjort mod dem — lad dem være nok — saa foragtede i Verden —, betragter han som gjort mod sig.

Paa vort Billede se J, hvorledes den gode Hyrde ved et af sine Sendebud har ført et forvirret Faar tilbage til sin Hjord.

Hunden.

Den franske Naturforsker Cuvier siger:
"Hushunden er den fuldstændigste, mærkeligste
og nyttigste Erobring, som Mennesket nogen-

sinde har gjort. Hele Arten er bleven vor
Eiendom, hver enkelt Hund tilhører ganske
sin Herre, kjender og forsvarer, hvad der er

hans, og er ham tro indtil sin Død. Ved sin Hurtighed, Styrke og sine Lugtesands blev Hunden en mægtig Forbundsfølge for Mennesket i Forhold til den øvrige Dyreverden, hvad der vistnok var af stor Betydning for det menneskelige Samsunds Dannelse. Den er det eneste Dyr, som har fulgt Mennesket over hele Jorden".

En af de mærkeligste Fortællinger fra Oldtiden om Hundens Trofasthed er den om Hunden Coter (o: Redningsmand el. Frelser) i Korinth. Coter var en af de halvtredsindstyve dresserede Bulbidere, der vare opstillede ved Kysten for at danne den yderste Vagt for Staten Korinth.

En Aften holdt Folket i Korinth et lystigt Gilde, Maadeholdsforeninger vare den Gang ikke kjendte, og enhver indtog betydelig mere af berusende Drikke, end raadeligt var, hvorfor Gildet endte med, at Alle faldt i en dyb, tung Søvn.

I Nattens stille Time kom en Skare Fiender sagte glidende i deres Baade over de mørke Vand og landede paa Kysten for at indtage Staden. Til deres Overraskelse fandt de Kysten tilshneladende ubevogtet. Ikke en Soldat, ikke en Skilsvagt var at se.

Men se! Medens den menneskelige Vagt viste sig utro, vare disse halvtredsindstyve Hunde, der gik langt nede paa Strandbredden, trofaste, de kjendte sin Pligt og opstod den. De vare som tapre Soldater deres Fane tro som Guld og holdt Fienden Stangen; thi deres Kamplyst var vakt og de kæmpede med overordentlig Tapperhed. Men deres modige Kamp kostede dem Livet. Den ene efter den anden faldt; de niogfyrrættve laa døde paa Strandbredden, og den halvtredsindstyvende saa sig om og saa, at den var den eneste tilbageblevne.

Hvad tro I saa, den gjorde? Mon den lagde sig rolig ned for at dø med Bevidsthed om at have gjort sin Pligt? Nei, det gjorde den ikke. Den vidste godt, at dens Død ikke kunde frelse Staden; men dens Liv kunde det maaste. Afsted sloi den op til Kastellet, og høit gjøende foer den ind mellem de sovende Soldater. Selve dens blodige Ud-

seende talte, saavel som dens næsten menneskelige Anstrængelser for at lade dem forstaa den Fare, hvori de svævede.

Hele Staden kom i Bevægelse, og Krigerne sprang ned til Strandbredden, idet de svore ved alle deres Guder, at de vilde afvandre den Skændsel, der var overgaaet dem, eller dø. Fienderne bleve drevne paa Flugt; Staden var frelst, og der blev skjænket den tapre Coter et Soldatsbaand med den Indskrift: Coter, Korinth's Forsvarer og Redningsmand. Dens ni og fyrrættve Kammerater bleve høitidelig begravede, og et Marmormonument med en Beretning om deres Trofasthed blev opreist til Minde om dem.

Et Ørefigen i rette Tid.

I en af Nordtysklands betydeligste Handelsstæder, levede en Kjøbmand ved Navn Müller, som ofte mødte en ung velklædt Mand, der hver Gang hilste ham venligt, ja næsten tillidsfuldt. Hr. Müller gjengjældte vel Hilsenen, men da han ikke erindrede at have seet den unge Mand før, troede han, at han forvekslede ham med en Anden, som maaste lignede ham. En Dag var Hr. Müller buden til en Ven, og da han til den fastsatte Tid kom til hans Landsted, traf han den samme unge Mand, som gik op og ned i de styggefulde Alléer i Haven i ivrig Samtale med Barten. Han nærmede sig til dem begge, og Barten vilde nu forestille sine Venner for hinanden; men den yngre gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden, idet han sagde: "Det behøves ikke, vi have allerede kjendt hinanden i mange Aar."

"Jeg tror, De tager fejl," tog nu Hr. Müller Ordet. "Hvad mig angaar, saa har jeg rigtignok i længere Tid faaet mangan en venlig Hilsen af Dem; forøvrigt er De mig fuldkommen fremmed."

"Dg dog bliver det derved, jeg har kjendt Dem i lang Tid, og jeg har glædet mig meget til at se Dem her i Dag og saa en Leilighed til at udtale min hjerteligste Tak."

"De taler i Gaader; hvorledes skulde jeg

have forpligtet Dem til Tak, naar jeg slet ikke kjender Dem?"

"Det er rigtignok en gammel Historie, men naar vi sætte os ned, og De saa vil høre paa mig nogle Ziebliske, saa tror jeg, at De maaste nok vil erindre mig."

"Det er nu 17 Aar siden; jeg var den Gang en Dreng paa 9 Aar, da jeg en Morgen paa min Skolevei kom til at tænke paa, hvor behageligt det vilde være, dersom jeg havde et Æble til det Brød, som min Moder havde givet mig med. Mine Kammerater spiste ofte saadanne deilige store Æbler, og jeg fik kun sjelden Frugt. Besskæftiget med saadanne Tanker kom jeg paa Torvet, som min Vei førte over; der var mange Kurve fulde af den mest udsøgte Frugt, som smilede til mig. Jeg blev uvilkaarlig staaende for at betragte dem. Eierinden havde vendt Ryggen til og talte ivrig med en Naboerske. Da kom den Tanke mig i Hovedet: "Hun vil neppe mærke det, om du tager et Æble; hun beholder jo en hel Mængde tilbage." Sagte udtrafte jeg min Haand og vilde netop gauffe forsligtig putte Æblet i min Lomme, da jeg pludselig fik et drøit Drefsiget, saa at jeg af Skrek lod Æblet falde. "Dreng!" sagde paa samme Tid en alvorlig Stemme, "hvordan lyder det 7de Bud? nu, jeg haaber, at det er første Gang, du udstrækker din Haand efter fremmed Eiendom. Lad det tillige være sidste Gang." Jeg sølte, at jeg var bleven ganske rød af Skamfuldhed, og vovede knapt at slaa Dinene op, og alligevel er den Mand's Træk blevne mig lige saa uforglemmelige som Begivenheden selv."

"I Begyndelsen var jeg meget adspredt i Skolen, bestandig lode de Ord i mine Øren, som jeg havde hørt; mit Hjerte var saa fuldt, jeg var lige ved at græde; men mest dvælede dog mine Tanker ved Slutningen: "Lad det ogsaa blive sidste Gang", og jeg lovede mig selv: "Ja! det skal visseelig blive sidste Gang, som det var første"; men lang Tid efter, naar vi fremjagde vor Katekismus, og Læreren spurgte mig: "Hvordan lyder det 7de Bud?" erindrede min stærke Hjertebanken mig om hin Morgen. Da jeg efter nogle

Mars Forløb forlod Skolen, kom jeg paa et Kontor i Bremen hos en Ven af min Fader; derfra tog jeg senere til Sydamerika. Det vil ikke undre Dem, naar jeg siger Dem, at Fristelsen til at udstrække Haanden efter fremmed Gods ikke er sjelden for en ung Kjobmand; men saa snart den traadte mig nær, var det altid, som jeg paa ny sølte Drefsiget, og Ordene: "Lad det blive sidste Gang", hjalp mig til at tilbagevise alle saadanne Fristelser. Jeg har nu været 5 Aar neder i min Fødeby, og med inderlig Tak til Vorherre tør jeg sige, at af den ikke ubetydelige Formue, som jeg har bragt med mig hertil, visseelig ikke en Dre er fremmed eller uretfærdigt Gods."

Den unge Mand holdt her inde et Zieblisk, han var selv bleven meget bevæget ved sin Fortælling; han tog derpaa Hr. Müllers Haand og sagde: "Tillader De nu, at jeg ret taknemmelig maa trykke denne Haand, som har vist mig en saadan Belgjerning."

"Og tillad De mig," svarede Hr. Müller, idet han omfavnede ham, "at jeg ret af Hjertet maa elske den Mand, som er istand til en saadan Taknemmelighed, og som i sit senere Liv saa trofast har holdt, hvad han lovede som Dreng."

Smaastrykker.

Vent frem er den bedste Vei.

Den, som bliver midt i Veien, falder ikke ned i Sidegrøfterne.

Den, som vil tjene Alle, gjør sig ikke Noget forbunden.

Hver Mand's Kammerat er ingen Mand's Ven.

Den, som tager Smigreren for en Ven, er fortabt, naar han behøver en Ven. Smigrerne ere ligesom Svallerne, som kun blive saa længe, som der er vakkert Veir, men flyve bort, naar den kolde Vind begynder at blæse, — ligesom Fluerne, som kun blive saa længe, som de finde Noget at æde, — som Blodiglen, der falder af, naar den har suget sig mæt.

Min kjære Søn Theodor Friis fødtes det Jordiske den 12te Januar 1883 lidt over 20 Aar gammel efter i omtrent 3 Aar at have lidt af Laring. Hans Fader døde for omtrent 2 Aar siden af samme Sygdom. Theodor var meget glad i at faa vandre bort til sin Fædres. De sidste Uger, han levede, var hans bestandige Bøn: "Herre Jesus, kom snart!" Tre Dage før han døde, kaldte han sine Søpskeude til sig og paalagde dem at vandre Herrens Veie, saa kom de i Himmelen, naar de døde. "Nu bliver det ikke længe, jeg taler til Eder," sagde han. Den tredje Dag derefter døde han blidt og roligt uden nogen Dødskamp.

Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!

Norway, Racine Co., Wis., Mai 13de, 1883.

Martha S. Friis.

Gaade.

1.

Det Første tidt vi ivrig længes efter,
Tidst puste vi det bort af alle Kræfter.
Naar helt det fattes, ingen Ting kan trives;
Thi ved dets milde Kræfter Alt oplives.

2.

Naar Mennesket vil Dyret undertvinge,
Det Andet laante ofte ham sin Ving.
Det stiger stundom høit mod Himlens Hvalv
Op som en høit og luftig Hvalving selv.
I længst forvundne Ord der var en Lid,
Da Livets Maal var mest kun Kamp og Strid,
Da kjæmped' dette ogsaa uforskyden,
Gik uforsagt med alt sit Gulv i Døden.

1 og 2.

Det Hele er et Pant paa Freden vorden,
Som Gulv i Naade sendte ned til Jorden,
Et Tegnet, at efter mange mørke Dage
Nu Lyg og Liv er atter vendt tilbage.

A. J.

Opløsning

paa Gaaden i No. 4:

Skumring.

Rigtig opløst af J. J. W., Blackhammer, Minn.; C. A., Oslo, Wis.; P. J., Mariabahl, Kansas; D. C., Decorah, Iowa; G. S., Milwaukee, Wis.; S. M. P. og A. K. P., Union Prairie, Minn.; A. P. A., Martel, Wis.; A. H. H., Utica, Wis.; J. J., Spring Lake, Wis.; J. D. C., Manchester, Minn.; C. H. H., Glasgow, Wis.; D. D. R., Decorah, Iowa; S. A. B., Newman Grove, Nebr.; N. A., Ettrick, Wis.; D. G. B., Albert Lea, Minn.; A. G. S., Odin, Minn.; C. G. S., Georgeville, Minn.; C. J. S., Zumbrota, Minn.; A. C. R., Stony Run, Minn.; N. D. M., Lake Park, Minn.

Kvitteringer.

Til "Børnens Jubeløffer"

er indsendt til Kasserer L. Neque ved Past. L.

Lorgensen fra Theodor H. Edwin af Line
Creek Menighed \$0.25.

Til Kasserer Rasmussen ved Pastor H.

Johansen fra Klara Thorstad 0.25.

Til Australiamissionen

ved Pastor A. N. Ryslad fra Skolebørn i vestre
Distrikt i østre Zimmannens Mgh. samlet ved
Lærer A. Woldstad \$3.00.

Til Waisenhuset i Wittenberg

ved Lærer H. Teigen fra Børn i Henrytown
Mgh., Minn. (se Kvittering i "For Gammel
og Ung") \$2.00.

Børneblad

2de Aargang.

Priisen er fremdeles 35 Cents pr. Explr.
Vore Agenter, der tage Bladet i Pakker
og selv holde Navneliste, tilstaa vi derimod
for det dermed forbundne Arbejde og Udgifter
følgende Reduktion:

Pakker paa 5—9 Explr. efter 30 Cts. pr. Explr.

— 10—49 — 25 " —

— 50 og derover efter 20 " —

Adresse: J. B. Frid,

Dr. 8, La Crosse Wis.

Entered at the post office La Crosse,
Wis., as second-class matter.

"Jædel. og Emigr." 3 Trykkeri, La Crosse, Wis.